

Yanlış Tanıtılmaya Çalışılan Bir Dâhi

1293 Rumi ve **1876** miladi yılında Bitlisin Hizan kazasının Nurs köyünde dünyaya gelen, **23 Mart 1960** tarihinde Urfa'da dar-ı bekaya intikal eden [Bediüzzaman](#) gibi 80 sene dolu bir hayat yaşamış bir dahi ve müceddid hakkında, bize verilen kısa bir zaman içerisinde doyurucu bir şeyler söylememizi bizden beklememelisiniz. Ancak "**Bir şey tamamiyle elde edilmese de tamamiyle de terk edilmemeli**" kaidesine, denizden bir katre mesabesinde, bazı hakikatları burada ifade etmek istiyorum. Söyleyeceklerimizi ana başlıklarıyla özetleyeceğiz:

I. Cumhuriyet Nesli Bediüzzaman'ı Yanlış Tanıyor

Tarih bize gösteriyor ki, başta **peygamberler** ve onların gerçek mirasçıları olan **din adamları** olmak üzere, insanlık alemi, büyük insanların kıymetlerini zamanında tam takdir edememişlerdir. Sonradan ise, bu takdir edememenin cezasını, hem muasırı olan insanlar ve hem de onların nesilleri çekmişlerdir. Hemen hemen bütün peygamberler, bu fikrimize müşahhas birer misal olarak verilebileceği gibi, İmam-ı Azam ve Ahmed bin Hanbel gibi İslam Alimleri de, bu acı hükmü teyid eden canlı misallerdendir. Tespitlerimize göre asrında tam anlayamayan şahsiyetlerin bu asrımızdaki en güzel misali de, tebliğimizin mevzuunu teşkil eden Bediüzzaman Said Nursi'dir. İslami ilimlerdeki dâhiyane vukufu, hususan iman hakikatleri mevzuundaki asrın anlayışına uygun ve harika izahları ve seksen yıllık istikametle hak üzerinde devam eden Allah, din ve millet-i İslamiyye uğrunda gayret ve mücahedeleri bütün İslam aleminde duyulduğu ve takdir edildiği halde, hala kendi ülkesinde yanlış tanınan veya tanıtılmak istenen bir şahsiyet var; o da **Bediüzzaman**. Bu yüz karası hale, Türk ilim adamının ve münevver Türk araştırmacılarının çok kısa bir zamanda son vermeleri gerekmektedir; aksi takdirde tarih, gözünü kapayıp gündüzü kendisine gece yapanları çok kötü yargılayacaktır.

Cumhuriyet nesli, Bediüzzaman'ı yanlış tanımaktadır ve daha doğrusu, senelerdir devletin bütün imkânları ve bukalemun türünden aydınlar kullanılarak, Bediüzzaman Cumhuriyet nesline kötü tanıtılmaya çalışılmıştır. Onun mücadelesini tanımayan ve eserlerini okuyup talebelerini görmeyen, cahil veya aydın her Cumhuriyet nesli, **Bediüzzaman, Said Nursi** veya **Risale-i Nur** kelimelerini duyunca, yapılan telkinler sonucu, Kürtçü, bölücü, gerici ve devlet düşmanı bin insan ve eser hayaline bir nevi mecbur edilmiştir. İstihbarat teşkilatımızın bu zat ve eserleri ile alakalı raporlarını; silahlı kuvvetlerimize dağıtılan bölücü faaliyetlerle alakalı bilgilendirici eserlerin konuyla ilgili bölümlerini; 12 Eylül Hareketinden sonra YÖK eliyle bütün üniversitelerimize dağıtılan bölücü örgütler kitabının ilgili başlığını ve bunların tesirinde fikrini geliştirmiş ilim adamlarımızın sohbetlerini okur yahut mütalaa ederseniz, Bediüzzaman'ı asla sevemem. Halbuki nasıl senelerce, dünyaya adalet tevzi eden ecdadımızı bize barbar ve kızıl sultanlar diye takdim etmişler, öyle de, İslam düşmanları şahsiyetinden ve eserlerinden çok korktukları [Bediüzzaman](#) ve

---

eserlerini de öyle yanlış ve kötü tanıtmışlardır. Ancak güneşin balçıkla sıvanamayacağı hakikatini unutmışlardır. Ne acıdır ki, son 10 yıldan önceye kadar güvenlik kuvvetlerimiz de bu menfi propagandanın tesiri altında kalmıştır. Vatani için hayatını ortaya koyan bu büyük dâhiyi, bir vatan haini gibi değerlendirmiştir.

Meseleyi uzatmamak için sadece bu menfi vasıflardan birisi üzerinde duracağım. Geriye kalanları da, sizin idraklerinize havale ediyorum. Ne zaman Bediüzzaman ve onun eserlerinden bahsetseniz, siz ister Türk olun, ister Arap olun ve isterse de Osmanlı Hanedanından olun, Kürtçü damgasını yersiniz. Halbuki **dünyada Kürtçülük ve Risale-i Nur kadar birbirine zıt iki kelime bulunmadığı gibi, Türkiye'deki bölücü Kürtçü hadiselerle karşı, Risale-i Nur'dan daha mükemmel bir panzehir asla bulunamaz.** Mevzuyu isterseniz biraz açalım ve bazı müşahhas misaller verelim:

Birincisi:

Bir kısım araştırmacılar, Bediüzzaman'ın Cumhuriyetten önceki yıllarda Said-i Kürdi unvanını kullandığını da ileri sürerek, onun Doğuda bir Kürt devleti kurmak gayesiyle 1918'de tesis edilen Kürt Teali Cemiyetinin üyesi olduğunu ve bölücü faaliyetlerde bulunduğunu iddia ediyorlar. Bu iddialarını desteklemek üzere, aynı cemiyetle beraber çalıştığını ileri sürdükleri Kürt Neşr-i Maarif Cemiyeti kurucuları arasında Bediüzzaman'ın da bulunmasını, fevkalade bir demagoji ile serrişte ediyorlar ². Bu iddiaların hiçbir esasa dayanmadığını yapılacak kısa bir inceleme hemen ortaya koyacaktır.

Evvela, Osmanlı Devleti kavim ve ırk esasına değil, din esasına dayanan bir devletti. Bu sebeple Müslüman olmak şartıyla millet farkı son 20-30 yıl bir tarafa bırakılırsa ehemmiyet arz etmediğinden, Doğudaki bazı bölgelere "**Kürdistan Eyaleti**" yahut "**Bilad-ı Ekrad**" denilmesi ve orada yetişmiş devlet veya ilim adamlarına da Kürdi lakabının verilmesi, o zatın tanınması için kullanılan resmi bir ifade tarzıydı. **Said-i Kürdi** lakabı bu mana ile kullanılmış ve ne zaman ki Cumhuriyet kurulur bu ifade yanlış anlaşılmaya başlanınca, **bizzat Bediüzzaman bunu Said-i Nursi şeklinde değiştirmiştir.** Bununla da yetinmeyip eski eserlerindeki **Kürdistan** veya **Bilad-ı Ekrad** ifadelerini dahi "**vilayat-ı şarkiyye**" şeklinde değiştirdiğini neşredilen eserleri ispat etmektedir.

Saniyen:

Kürt Teali Cemiyeti ile Kürt Neşr-i Maarif Cemiyeti arasında organik bir bağ yoktur ve maksatları da aynı değildir. Tarık Zafer Tunaya, bu cemiyetin kuruluşunu 1919'da demişse de, neşrettiği belgenin tarih ve kaynağını kaydetmemiştir. Ancak belgeyi, öylesine işlemiştir ki, mütalaa edenler, Bediüzzaman'ı Kürt Teali Cemiyeti üyesi zannederler. Halbuki ikisi arasında hiçbir alaka yoktur. Bediüzzaman, İstanbul'a ilk defa geldiği 1907'lerden beri, şarkta bir darülfünun açılmasını müdafaa ettiği zaten bilinmektedir. Hatta Sultan Reşad'dan bu gaye ile belli bir tahsisat da almıştır ³. Her ne kadar Kürt Neşr-i Maarif Cemiyetinin ne zaman, hangi gayelerle ve hangi

---

kurucularla tesis edildiği de tam belli değilse de, belli olsa ve Bediüzzaman da bu cemiyetin kurucuları arasında bulunsa bile, bunda garipsenecek bir cihet yoktur ⁴. Zira [Bediüzzaman](#), şarkta maarifin geliştirilmesi ve bir üniversite açılması için başından beri gayret göstermektedir. Bu cemiyet, Erzurum'u yahut Bayburt Kültür ve Eğitim Vakfı gibidir.

Salisen:

Kürt Teali Cemiyetinin reisi olan Seyyid Abdülkadir'den gelen teklife verdiği şu cevap ise meseleyi kökünden halletmektedir:

*"Allah-u Zülcelal Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de '**Öyle bir kavim getireceğim ki, onlar Allah'ı severler, Allah da onları sever.**' buyurmuştur. Ben de bu beyan-ı İlahi karşısında düşündüm. Bu kavmin, bin yıldan beri Alem-i İslam'ın bayraktarlığını yapan Türk Milleti olduğunu anladım. Bu kahraman millete hizmet yerine ve 450 milyon (o zamanki İslam aleminin nüfusu) kardeş bedeline, birkaç akılsız kavmiyetçi (bir kısım Kürtçü) kimsenin peşinden gitmem."* ⁵

Bediüzzaman ile alakalı yanlış tespit ve yorumlardan biri de, onun Şeyh Said ile karıştırılması veya en azından Şeyh Said isyanına destek vermiş olduğunun yayılmasıdır. Maalesef, gerçekte uzaktan yakından alakası olmayan bu tespit, güvenlik raporlarına yazıldığı gibi, vatanperver ilim adamlarının zihinlerine de yer etmiş durumdadır. Şeyh Said'in Bediüzzaman gibi bir dâhiyi yanına almak isteyişi doğrudur; ancak bu büyük alimin mezkûr teklif karşısında takındığı tavır, kasden yanlış aksettirilmiştir. Buyrun Şeyh Said'e olan cevabını beraber okuyalım:

"Türk Milleti, asırlardan beri İslamiyet'in bayraktarlığını yapmıştır. Çok veliler yetiştirmiş ve şehitler vermiştir. Böyle mir milletin torunlarına kılıç çekilmez."

Biz Müslümanız, onlarla kardeşiz, kardeşi kardeşle çarpıştırmayınız. Bu şer'an caiz değildir. Kılıç, harici düşmana karşı çekilir. Dahilde kılıç kullanılmaz. Bu zamanda yegâne kurtuluş çaremiz, Kur'an ve iman hakikatlarıyla tenvir ve irşad etmektir. En büyük düşmanımız olan cehaleti izale etmektir, teşebbüsünüzden vazgeçiniz. Zira akim kalır. Birkaç cani yüzünden binlerce kadın ve erkekler telef olabilir." ⁶

II. Bediüzzaman, Büyük Bir İslam Alimi ve Asrın Müceddididir

Bediüzzaman'ın ilmi şahsiyeti de, İslam Aleminde ve Türkiye dışında bütün dünyada tam olarak takdir edildiği halde, Türkiye'de özellikle ilim adamları çevresinde yeterince tanınmamıştır. Bunda yapılan menfi propagandaların tesiri büyüktür. Bir zamanlar, İlahiyat öğretim üyelerinin Doç. yahut Prof. olabilmeleri için, Bediüzzaman ve onun 6.000 küsur sayfa bulan Risale-i Nur adlı eserleri aleyhinde konferans yahut makale bulunması şartı arandığını, hadiseyi yaşayan hocalarımız anlatmaktadır. Eserlerinin bir çoğu, başta Arapça, İngilizce, Almanca ve Urduca gibi ona yakın lisana tercüme edilen {2011 itibariyle bu rakam elliye bulmuştur.} ve hakkında Avrupa'da ve İslam aleminde doktora tezleri yapılan bir dahi hakkında, Türk ilim çevresinin bigane kalması elbette ki üzücüdür.

[Bediüzzaman'ın](#) kelamda müceddid, muasırları arasında mümtaz bir yeri olan müfessir, yüzlerce hadisi, senedleriyle birlikte nakledecek kadar muhaddis ve kısaca akranlarının fevkinde bir İslam alimi ve dahi olduğunda, dost ve düşmanları ittifak halindedirler. Gerçekten Bediüzzaman'ın, İslami ilimlerin temelini teşkil eden ve içlerinde "**Mirkat**" gibi İslam nazari hukukuna ait usul-i fıkıh metni; İslam felsefesi ve kelam hakkında Adududdin tarafından kaleme alınmış müstesna bir eser olan "**Mevafık**"; mantık ilminin özeti demek olan "**Süllem**" ve benzeri **90 çeşit kitabı hafızasına aldığı**, bunları ayda bir evrad gibi tekrar ettiği ve Arap dilinin en mükemmel lügati olan "**Kamus**"u "**Sin**" harfine kadar kelimesi kelimesine ezberlediği, çok iyi bilinen ilmi cihetlerindedir. Bu kesbi gayrete bir de Allah'ın ihsanı demek olan muhakeme, zekâve vehbi diğer vasıflar eklenince, muasırları tarafından "**Bediüzzaman**" yani zamanının eşsiz bir allamesi ünvanıyla vasıflandırılmaması için hiçbir sebep kalmamıştır.

Bediüzzaman'ı diğer İslam alimlerinden en ayırıcı özelliği, asırlarca İslam alimleri arasında ihtilaf vesilesi olmuş ve bir türlü halledilememiş bir kısım itikadi meseleleri, asrımızın insanının anlayışına uygun olarak farklı bir metotla izah edebilmesidir. Buna ilim ve san'at asrı olan asrımızdaki bir kısım felsefi meseleleri de eklerseniz, Bediüzzaman gibi bir allameye ve Risale-i Nur gibi bir Kur'an tefsirine olan ihtiyacı daha iyi takdir edersiniz.

Burada bir tespitimi belirtmek istiyorum. Asrımızın mümtaz alim ve müfessirlerinden olan **Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır**'ın **Hak Dini Kur'an Dili** adlı eserini mütalaa ettim. O büyük allamenin, bütün ilmi vukufuna ve akli dirayetine rağmen, 21 meselede son sözü söyleyemediğini ve söylese dahi ancak İslami ilimler alanında belli bir mertebeye ulaşmış insanların ona muhatap olabileceğini gördüm. Bu meselelerin, ruhun mahiyeti ve ispatı, kader meselesi, haşrin ispatı, mi'racın cesedle mi ruhla mı gerçekleştiği meselesi, Allah'ın ispatı ve benzeri İtikada ait meseleler olduğunu sadece hatırlatmakla yetiniyorum.

Halbuki **Bediüzzaman**, ölümden sonra tekrar dirilmek demek olan haşir meselesini, **İbn-i Sina** gibi bir dâhinin "*Haşir akli metotlarla anlaşılacak bir mesele değildir; nasıl nakledildiye öyle iman ederiz.*" demesine rağmen, **10. Söz** adını verdiği

---

eserde öylesine izah ve ispat etmiştir ki, neticede "*Bu eserimi idrak ve iz'anla iyi mütalaa et; eğer haşır meselesini iki kere iki dört eder derecesinde anlamazsan, gel iki parmağını gözüme sok.*" Hükmünü, okuyanın vicdanı tefessüh etmemek şartıyla, bir tahdis-i nimet olarak ilan etmektedir.⁷

Eski kelamcıların ancak büyük alimleri muhatap alarak müstakil kitaplarda halletmeye çalıştığı; mesela Sa'deddin Teftezani'nin Telvihat başlığı altında 40 küsur sayfada izah edebildiği Kader ve Cüz'i irade meselesini, 5-10 sayfa içinde ve hem de herkesin anlayabildiği şekilde izah edebilmesi, zikredilmesi gereken mühim yönlerindedir.⁸ Hatta bir zamanlar Pakistan Maarif Nazırlığı yapan Ali Ekber Şah, kader meselesi ile alakalı bir meselesini, 40 sene dolaştığı İslam aleminde halledemediği halde, Bediüzzaman'la yaptığı 40 dakikalık sohbet neticesinde hallettiğini, Türkiye'den ayrıldıktan sonra uğradığı Mısır'da Cumhuriyet Gazetesinde bir makale halinde neşretmiştir.

Özellikle materyalizmin tek hedef haline getirdiği Allah'ı inkâr hareketleri karşısında, asrın idrakine uygun tarzda tevhid yani Allah'ın varlığı ve birliği hakkındaki Kur'an ayetlerini fevkalade bir şekilde tefsir etmesi ve vicdanı tefessüh etmişlerin dışında akıl ve idrak sahibi herkese Allah'ın varlığını ispat etmesi, yine zikredilmesi gereken misallerdendir. Kâinatın varlığını tabiata ve sebeplere veren zihniyeti **Tabiat Risalesiyle** alt üst eden [Bediüzzaman](#), 30. Söz ile felsefenin dinsiz kesimini susturmuş; 22.Söz ile de gerçek tevhid inancının esaslarını bütün çıplaklığıyla gözler önüne sermiştir. Geçenlerde elime geçen Allah maddesi ile alakalı bir ansiklopedi maddesinde, Bediüzzaman'ın fevkalade izahlarından habersiz gibi görünen bir ilim adamımızın, Allah maddesini hicri 5. asırdaki bir mü'mini muhatap kabul ederek kaleme almış olması ve bir üniversite gencinin de, bana göstererek, "Hocam, böyle bir ansiklopedide, Allah inancı asrımızın insanı da göz önüne alınarak yazılamaz mıydı?" diye sorması, **Risale-i Nur gibi bir Kur'an tefsirinden** istifade etmemekte direnen ilim adamlarımızın acı hallerini gözlerimin önünde canlandırmıştır. Yeni neslin bigane kalmamasını ümit ediyorum.

Siz, misal olarak zikrettiğimiz bu üç meseleye, **mi'racın mahiyeti ve ispatını, arş-ı azam, kab-ı kavseyn gibi İslami istilahlara gerçek ve ma'kul manalarını; Kur'an'ın mu'cize olduğunun ispatını; meleklerin ve ruh aleminin ispatını ve kısaca asrımızda gündeme gelen yahut itiraz edilen iman ve İslam hakikatlarına dair her türlü izahı** da ekleyebilirsiniz. Ve bu denilenlerin ispatı için 6.000 sayfayı bulan Risale-i Nur'u mütalaa edebilirsiniz.

III. Sosyal ve Siyasi Hayata Ait İslam'ın Yüce Düsturlarını İzah Etmiştir

Bediüzzaman, sadece nazariyat insanı değil, aynı zamanda **üç devir görmüş yani mutlakiyet, meşrutiyet ve cumhuriyeti yaşamış bir tatbikat adamıdır**. Kendi şahsi ubudiyetini asla ihmal etmediği gibi, başta Osmanlı Devleti ve daha sonra da Türkiye olmak üzere bütün alem-i İslam'da ve hatta tüm dünyada meydana gelen siyasi ve sosyal hadiseleri de İslam'ın ulvi düsturlarına göre değerlendiren ve tespiti İslam'a göre yapan nadide bir dava adamıdır. Zaman, hep onu haklı

çıkarmış ve aksi fikirde olanları utandırmıştır. Şimdi tespitlerinden bir iki misal verelim:

Birincisi:

Bediüzzaman, sadece Osmanlı devleti ve Türkiye'de değil, bütün alem-i İslam'da, İslam'a hizmet için müspet hareketi müdafaa eden nadide şahsiyetlerdendir. Ona göre, Türkiye dar-ı İslamdır ve İslam diyarı olan bir beldede, imana ve İslam'a hizmet, ancak müspet hareketle ve dahili emniyet ve asayişisi asla zedelemeyen, bilakis teyid etmekle mümkündür. Son mektubundaki şu ifadeler, gerçekten enteresandır. (Özetle şöyle diyor):

"Bizim vazifemiz, müspet hareket etmektir. Menfi hareket değildir. Allah rızasını düşünerek sırf iman hizmetini yapmaktır. Allah'ın vazifesine karışmamaktır. Bizler asayişisi muhafazayı netice veren müspet iman hizmeti içinde, her bir sıkıntıya karşı sabırla, şükürle mükellefiz."

*"Mesleğimizde kuvvet var, fakat bu kuvvet, asayişisi muhafaza etmek içindir. Kur'an'ın vaaz ettiği bir düstur ile '**Bir cani yüzünden, onun kardeşi, hanedanı, çoluk-çocuğu mesul olamaz.**' Bunun içindir ki, bütün hayatımda bütün kuvvetimle asayişisi muhafazaya çalışmışım. Bu kuvvet dahile karşı değil, ancak harici tecavüze karşı kullanılabilir. Manevi cihadın en büyük şartı da, vazife-i İlahiyyeye karışmamaktır ki, bizim vazifemiz hizmettir; netice Cenab-ı Hakk'a aittir; biz vazifemizi yapmakla mecbur ve mükellefiz. Harici tecavüzlere karşı kuvvetle mukabele edilir. Çünkü düşmanın malı, çoluk-çocuğu ganimet hükmüne geçer. Dahilde ise öyle değildir. Dahildeki hareket, müspet bir şekilde manevi tahribata karşı manevi ihlas sırrı ile hareket etmektir."⁹*

Bediüzzaman'ı pasiflikle suçlayanlar, netice itibariyle onu takdir etmek mecburiyetinde kalmışlardır. 28 sene hapisneden hapishaneye sürüldüğü ve defalarca merkezden görevli hakimler tarafından haksız ithamlarla yargılandığı halde, bırakınız devlete karşı cephe almayı, kendisini asılsız iddialarla idam talebiyle yargılayan savcıya beddua dahi etmemiştir. Bilindiği gibi iki çeşit hareket vardır. Birincisi, rüzgârın hareketine benzer, gürültüsü-patırtısı çoktur, ancak müspet ve faydalı bir neticesi yoktur. İkincisi ise, güneşin hareketidir ve sessiz sadasız gelir ise de, meyveleri ve faydaları nihayetsizdir. İşte Bediüzzaman manevi bir güneş olan İslamiyet'i temsil ettiğinden ikinci tarz hareketi tercih etmiştir. Elini kelepçelemeye gelen güvenlik görevlisine dahi, kelepçede san'at var deyip ona iman dersi vermeye çalışmıştır. Neticeleri bugün ortadadır. Zira imanın karşısında küfrün beli kırılmıştır.

İkincisi:

[Bediüzzaman](#), Müslüman fertler ve cemaatler arasında birlik ve beraberliği sağlamak için ihlas ve uhuvvet düsturları adı altında bütün cihanı birbirine bağlayacak İslam'ın ulvi düsturlarını fevkalade maharetle izah etmiştir. Ehl-i imanın çeşitli cemaatler halinde olmasını, bir ordudaki farklı bölük ve taburlara yahut bir çarşıdaki çeşitli mağazalara veyahut da Kur'an bahçesinde dikilmiş farklı güllere ve meyve ağaçlarına benzeten Bediüzzaman, bu kardeşlik halinin muhafazası için hayatı boyunca gayret göstermiştir. 80 yıllık bir uzun ömür boyunca asla taviz vermediği bu düsturlardan bazılarını size de hatırlatmak istiyorum:

İkisi de Müslüman ve ikisi de hak yolda olan ve hatta veliyyullah olduğu bilinen iki ehl-i iman nasıl birbirine düştüklerini izah için, şu hakikatı hatırlatmıştır: **"Gaybi, Allah'dan başka kimse bilmez."** düsturunun sırrıyla, ehl-i velayet, gaybi olan şeyleri, bildirilmezse bilmezler. En büyük bir veli dahi, hasmının hakiki halini bilmedikleri için, haksız olarak mübareze etmesini, Cennetle müjdelenen Aşere-i Mübeşşere denilen sahabenin arasındaki muharebe gösteriyor. Demek iki veli, iki ehl-i hakikat, birbirini inkâr etmekle makamlarından sukut etmezler... Bu sırra binaen **"... Öfkelerini yutanlar ve insanlardan sadır olan kusurları affedenler..."** mealindeki ayette mevcut olan uluvv-i cenab düsturuna ittiba etmek; avam-ı mümininin şeyhlerine karşı hüsn-ü zanlarını kırmamakla imanlarını sarsılmadan muhafaza etmek; ehl-i imanın haksız itirazlara karşı haklı, fakat zararlı hiddetlerinden kurtarmak ve din düşmanlarının iki hak grubun arasındaki husumetten istifade ederek, birinin silahıyla, itirazıyla ötekini cerhetmek ve ötekinin delilleriyle berikini çürütüp, ikisini de yere vurmak ve çürütmekten şiddetle kaçınmak icab etmektedir... Kısaca bu asırda ehl-i iman herkes kendini ma'zur biliyor ve ondan niza çıkıyor. Müslümanların niza'ından da ehl-i hak zarar ediyor ve ehl-i dalalet istifade ediyor." ¹⁰

Uhuvvet düsturları adı altında şunları tespit ediyor:

"Sen mesleğini ve fikirlerini hak bildiğin vakit, "Mesleğim haktır veya daha güzeldir" demeye hakkın var. Fakat "Yalnız hak ve güzel olan, benim mesleğimdir" demeye hakkın yoktur."

"Her söylediğin hak olsun. Fakat, her hakkı söylemeye senin hakkın yoktur. Her dediğin doğru olmalı. Fakat, her doğruyu demek doğru değildir."¹¹

IV. İstikbale Ait Tespit ve Görüşlerini Zaman ve Hadiseler Tasdik Etmiştir

Bediüzzaman, sadece bir din alimi değil, aynı zamanda bir mütefekkir ve dâhidir.

Doğrudan doğruya Kur'an'dan alarak Risale-i Nur adlı eserlerde muhtaçlara sunduğu hakikatler, sadece mazi ve hali değil, İstikbali aydınlatmıştır denilebilir. 20. asrın İslamiyet açısından meş'um olan surati, onun ümidlerini ye'se çevirememiştir. En sıkıntılı günlerde dahi, herkes me'yus iken o ümidini arttırarak devam ettirmiştir. **"Ümitvar olunuz! Şu istikbal inkılabatı içinde en yüksek gür sada, İslam'ın sadası olacaktır"** diyerek haykırırken alem-i İslamla alakalı hep müjdeli haberler vermiştir. Devletin yaptığı hayati hatalarda ise, acı da olsa, en yüksek makam seviyesinde yetkilileri ikaz etmeyi de bir milli ve dini görev addetmiştir. İşte bu iki hale birer misal vererek tebliğimizi bitirelim:

Birincisi :

Amerikalı ilmi verilere dayanarak tespitlerde bulunan mütefekkirler ve siyaset adamları dahi Rusya'nın yıkılışına ve komünizmin çöküşüne ihtimal vermezken, Bediüzzaman, komünizmin çökeceğini ve bunu dayanan Rusya'nın, yıkılacağını, 1910'da gittiği Tiflis'te Rus polislere söylemiştir:

Tiflis'deki Şeyh San'an tepesine çıkıp çevreyi seyreden [Bediüzzaman'a](#) Rus polisi sorar:

"Niye böyle dikkat ediyorsun?"

Bediüzzaman:

"Medresemin planını çiziyorum." (Hatta talebesi Mustafa Sungur'a **"Sen medresemin temellerini atacaksın."** diye sonradan müjdelemiştir.)

Rus polisi:

"Nerelisin?"

Bediüzzaman:

"Bitlisliyim."

Rus polisi:

"Bu Tiflis'tir?"

Bediüzzaman:

"Bitlis, Tiflis birbirinin kardeşidir." (Gerçekten 1990 yılında kardeş şehir ilan edilmiştir.)

Rus polisi:

"Ne demek?"

Bediüzzaman:

"Asya'da birbiri arkasında üç nur inkişafa başlıyor. Sizde biri biri üstünde üç zulmet inkişafa başlayacaktır. Şu istibdat perdesi yırtılacak, ben de gelip burada medrese mi yapacağım." (Gerçekten Çarlığın yıkılışı birinci zulmet, komünizmin gelişi ikinci zulmet ve komünizmin çöküp Rusya'nın yıkılışı da üçüncü zulmetin inkişafıdır.)

Rus polisi:

"Heyhat! Şaşarım senin ümidine!"

[Bediüzzaman:](#)

"Ben de şaşarım senin aklına! Bu kışın devamına ihtimal verebilir misin? Her kışın bir baharı, her gecenin bir neharı vardır."

Rus polisi:

"İslam parça parça olmuş."

Bediüzzaman:

"Tahsile gitmişler. İşte Hindistan, İslam'ın kabiliyetli bir veledidir; İngiliz mekteb-i idadisinde çalışıyor (Bilindiği gibi kısa zamanda ve diplomatik yolla istiklaline kavuşmuş ve Pakistan doğmuştur). Mısır, İslam'ın zeki bir mahdumudur; İngiliz mekteb-i mülkiyesinden ders alıyor (Bilindiği gibi o zaman işgal altında olan Mısır İngiliz istilasından diplomatik yolla kurtulmuştur.) Kafkas ve Türkistan, İslam'ın iki bahadır oğullarıdır. Rus mekteb-i harbiyesinde talim ediyorlar... (Açıkça bunların istiklalinin az da olsa silah zoruyla olacağı belirtiliyor.) Yahu şu asilzade evlad, diplomalarını aldıktan sonra, her biri bir kıt'anın başına geçecektir."¹²

Gerçekten o günler gelmiştir ve yakında Rusya'da bir düzine Müslüman Türk Devleti doğacaktır .

İkincisi:

Doğu ve Güneydoğu meselesinde devlet adamlarına, hem Cumhuriyetin başında Millet Meclisinde irad ettiği nutkunda ve hem de 1955'te Başbakan Adnan Menderes

---

ve Cumhurbaşkanı Celal Bayar'a gönderdiği mektupta, çarenin tarihte aranması gerektiğini ve asırlarca bu bölgeleri Osmanlı devletine bağlayan bağın **İslam kardeşliği** olduğunu, Türklerin İslam'ın kahraman bayraktarı olmaları sebebiyle diğer Müslüman milletler tarafından hürmet gördüğünü ısrarla belirtmiştir. Bir ifadesinde

"Sultan Selime biat etmişim, onun ittihad-ı İslam'daki fikrini kabul ettim. Zira o, şark vilayetlerini ikaz etti, onlar da ona biat ettiler. Şimdiki şarklılar, o zamandaki şarklılardır."¹³

diyerek **İdris-i Bitlisi** tarafından bütün Doğunun kendi istek ve arzularıyla Osmanlı devletine itaat ettiğini ve bu itaat halinin tam 341 sene isyansız devam ettiğini ifadeye çalışmıştır. II. Meşrutiyet'ten sonra isyan eden bazı şarktaki aşiret reislerine de, Cemal Kutay'ın ifadesiyle asrımızın İdris-i Bitlisi'si olarak şu tarihi dersi vermiştir:

*"600 seneden beri tevhid bayrağını umum aleme karşı yücelten bizim şanlı Türk pederlerimize, kuvvet ve cesaretimizi hediye edelim. Ona bedel, onların akıl ve ma'rifetinden istifade edeceğiz ve asaletimizi de göstereceğiz. Elhasıl Türkler bizim aklımız, biz onların kuvvetiyiz; hep beraber bir iyi insan oluruz."*¹⁴

28.4.1955 tarihli dilekçesiyle de, sanki bugün doğuda meydana gelen hadiseleri görürcesine, tedbir alınmazsa ileride devleti çok büyük tehlikelerin beklediğini ve bu tehlikeleri önlemenin **tek çaresinin İslam kardeşliğine sarılıp** asırlarca bu bölge insanlarını Osmanlı ordularında gönüllü bölükler haline getiren ve Osmanlı devletine itaati ibadet telakki ettiren ruhu ihya etmek olduğunu açıkça ihtar etmiştir ¹⁵.

Netice olarak, **birbirine benzeyen ağaçları yekdiğerlerinden ayıran meyveleridir**. Yirmi sekiz sene hapis hayatı yaşadktan ve seksen sene dopdolu bir hayat yaşadktan sonra bundan 30 sene evvel ebediyete intikal eden [Bediüzzaman](#) ağacının meyveleri ortadadır. Rahmetli Osman Yüksel'in tabiriyle:

"Şimdi Türkiye'de, her teşekkülün, vatanını seven herkesin, önünde hürmetle durması lazım gelen bir kuvvet vardır: Said Nursi ve talebeleri."¹⁶

Dipnotlar:

Prof. Dr. Ahmet Akgündüz: * 1955 yılında Çüngüş kazasının Malkaya köyünde doğdu. İlkokulu adı geçen köyde bitiren Akgündüz, babası Cuma Akgündüz'den Osmanlıca öğrendi. Gaziantep Lisesine devam ederken Arapça'yı da öğrendi

---

Akgündüz, 1982 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun oldu. Mezuniyetini müteakip Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesinin Kamu Hukuku Bölümü Hukuk Tarihi Anabilimdalı'na Araştırma Görevlisi olarak girdi ve aynı yıl yüksek lisansına başladı. 1983 Kasımında Prof. Dr. Halil Cinin nezaretinde doktorasına başlayan Akgündüz, "**İslam Hukukunda ve Osmanlı Tatbikatında Vakıf Müessesesi**" adlı teziyle ilgili araştırmalarda bulunmak üzere 1985 yılının ilk yarısında kazandığı araştırma bursuyla Kuveyt'e gitti. 1986 Ağustosunda doktor unvanını aldı ve bunu müteakiben Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesine Hukuk Tarihi Yardımcı doçenti tayin edildi. 1984-1985 ve 1985-1986 ders yıllarında Dicle Hukuk'da ve 1986-1987 ders yılından beri de Selçuk Hukuk'da Türk Hukuk Tarihi ve Genel Hukuk Tarihi derslerini yürüten Akgündüz, Kasım 1986 döneminde Arapça'dan ve Nisan 1987 döneminde ise İngilizce'den doçentlik dil sınavlarını kazandı. 3 Kasım 1987 tarihinde doçent oldu ve aynı fakültenin ilgili bilim dalına doçent olarak tayin edildi. 1986-1988 tarihleri arasında Başbakanlık Osmanlı Arşivinde "**Osmanlı Kanunnameleri**" üzerinde araştırma yapan Akgündüz'ün 10'a yakın eseri ve çok sayıda telif ve tercüme ile ilgili ilmi makaleleri bulunmaktadır. Yazar, İngilizce, Arapça ve Farsça bilmektedir; evli ve iki çocuk babasıdır.

2 Tunaya, Tarık Zafer, Türkiye'de Siyasal Partiler, İstanbul 1986, c.11, sh. 186vd.

3 Şahiner, Necmeddin, Bilinmeyen Taraflarıyla Bediüzzaman Said Nursi, İstanbul 1990, sh. 154vd.

4 Tunaya, 11/214-215.

5 Şahiner, 228-229; Mülakat, sh. 38.

6 Şahiner, 268 vd.

7 Said Nursi, Sözler, Onuncu Söz.

8 Sözler, 26. Söz, Kader Risalesi.

9 Emirdağ Lahikası, II, sh. 213-214.

10 Kastamonu Lahikası, 144.

11 Uhuvvet Risalesi.

12 Tarihçe-i Hayat, sh. 72-73.

13 Tarihçe-i Hayat, 64-65.

14 Nutuk (Osmanlıca), sh. 20.

15 Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi, Na: 030-63-43-339-6.

---

16 *Tarihçe-i Hayat*, 618.